

HEILSA

Jónas Einarsson er fyrisitingarstjóri í Radiumhospitalets Forskningsstiftelse (Radforsk) og leiðari í heilivágsfyrirtekuni, Ultimovacs

TRÝ ÁR FRÁ KOPPINGAREVNI MÓTI KRABBMEINSSJÚKU

Tað er ekki óhugsandi, at norskir granskarar kunnu gerast teir fyrstu í heiminum við einum alfevndum koppingarevni móti krabbameini, sum kann verða klárt um í fyrsta lagi trý ár

Vilmund Jacobsen

NRK veit at siga, at eitt norskt felag er nær einum alfevndum koppingarevni móti krabba, og í lötuni verða avgerandi kanningarnar gjørdar, sum skulu vísa, um koppingarevnið virkar.

Koppingarevnið UV1 skal viðvirka til at styrka immunterapi móti krabbameinskyknum. Koppingarevnið styrkir nevniliga evnini hjá immunverjuni at leypa á krabbameinskyknur.

Málið er, at UV1 saman við núverandi immunterapi skal viðvirka til, at tey flestu, sum verða rakt, yvirliva krabbasjúkuna.

- Stóri dreymurin er, at krabbasjúkan í ringasta føri kann gerast ein kronisk sjúka, sum vit kunnu viðgera, soleiðis at sjúkan heldur verður at liva við – enn doyggja av. Hetta er okkara vón við hesi koppingarevni, sigur Jónas Einarsson, fyrisitingarstjóri í Radiumhospitalets Forskningsstiftelse (Radforsk) og leiðari í heilivágsfyrirtekuni, Ultimovacs.

Lekidómur og fyrirbyrging

Ultimovacs er eitt norsk

felag, sum ger heilivág, og sum arbeiðir við menning av nýggjum loysnum innan immunterapi móti krabbameini.

Felagið er sprottið úr tí, sum verður rópt Radiumhospitalet og er stovnað í 2011.

Arbeiðið, sum nú er í gongd at menna eitt alment og alfevnt koppingarevni, verður met at vera heilt einastandandi innan krabbameinsgransking.

Í mun til onnur koppingarevni móti krabbameini, sum antin eru passaði til hvønn einstakan persón – ella tey eru passaði til eina ávísa krabbameinssjúku – fer koppingarevnið UV1 at kunna brúkast móti øllum sløgum av krabbameini og fer at halda sjúkuni undir eftirliti.

Harafturat metir heilivágsfyrirtekni Ultimovacs, at møguleikar eru at víðarimenna koppingarevnið, soleiðis at tað eisini kann virka fyrirbyrgjandi fyri fólk, har arvaligar krabbasjúkur eru í familjunni.

Um alt gongur, sum tey vóna, verður UV1-koppingarevnið á marknaðinum um 3-4 ár.

Saman við dagsins

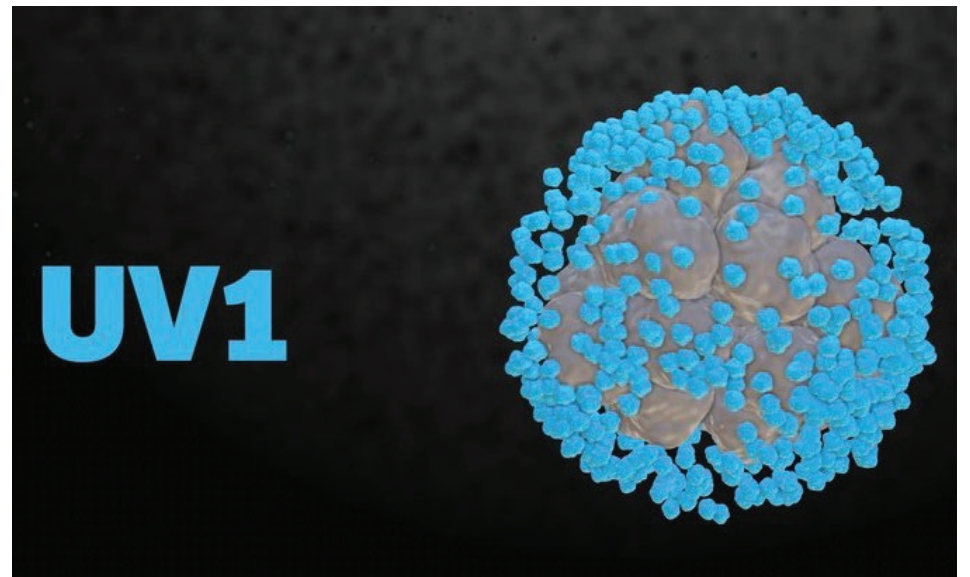
immunterapi fer UV1 sambært granskarum at viðvirka til, at tey flestu fara at yvirliva krabbameinssjúku.

Immunverjan berjist móti krabba

Øyvind Kongstun Arnesen, sum er fyrisitingarstjóri í Ultimovacs, sigur, at nýggja koppingarevnið byggir á kunnleikan um krabbameinskyknur niður í minstu smálutir, eins og koppingarevnið byggir á samanspælið millum immunverjuskipanina og krabbameinskyknur.

Hann vísir á, at fleiri ferðir um dagin standast kyknur í likaminum, sum hava krabbameinsslíknandi eiginleikar, og sum hava evnini at menna seg til krabbasjúku. Men, tíbetur syrgir immunverjuskipanin oftast fyri, at einki verður burtur úr hesum – og uttan, at vit merkja nakað til tað, sum hendir inni í okkum.

- Orsøkin til, at slíkar kyknur sjáldan menna krabbasjúkur, er, at kroppurin í sær sjálvum hevur eina "umvælingarskipan" og eina immunverjuskipan, sum ruddar upp í hesum, áðrenn nøk-

Saman við dagsins immunterapi fer UV1 sambært granskarum at viðvirka til, at tey flestu fara at yvirliva krabbameinssjúku

ur krabbasjúka mennist, sigur Øyvind Kongstun Arnesen.

Men, tá so hesar kyknur av og á mennast og gerast til krabbasjúku, er tað tí, at svullurin mennir verjumechanismur sum minna um skjöldur, og hetta skjöldur syrgir fyri, at immunverjuskipanin ikki megna at gera av við hesum kyknur.

Við immunterapi verður hetta skjöldur tikid burtur, og tá sleppur verjuskipanin aftur í gongd at beina fyri krabbameinskyknunum.

Men, viðgerðin við immunterapi hjálpir bert helminginum av sjúklingunum við krabbameini, og tað er her, at nýggja koppingarevnið – UV1 – ger seg galdandi.

UV1 syrgir nevniliga fyri, at tað verða fleiri

"soldatar" og "herleiðarar", sum kunnu herja á krabbameinssjúkuna, tá skjöldurin er burtur.

Avgerandi kanningar

Nýggja koppingarevnið er roynt á Radiumhospitalet við sjúklingum við eitt nú prostastakrabba við spreidding og lungnakrabba við spreidding, og sagt verður úr Noregi, at úrslitini eru góð.

Heilivágsfyrirtekni Ultimovacs stendur nú yvirfyri einari størri og avgerandi kanning, har 150 sjúklingar, sum eru raktir av krabba við spreidding, skulu verða við í kanningini, sum skal gerast bæði á altjóða stigi og á norskum sjúkrahúsum.

- Hesar kanningar verða heilt avgerandi. Vit hava tekin og ábendingar um, at koppingarevnið

virkar, men kanningarnar eru enn ikki gjørdar við nóg nógvum sjúklingum, soleiðis at vit við vissu kunnu siga, at UV1 røkkur sínum endamáli, sigur Øyvind Kongstun Arnesen.

Heilivágsfyrirtekni Ultimovacs hevur longu fingið eina røð av íleggjarum, og tilsamans hava hesir íleggjarar lagt fleiri hundrad milljónir norsk krónur í verkætlanina.

- Íleggjararnir hava havt velduga stóran týðning fyri okkum, og fleiri hava verið við síðan byrjan. Nú biða øll í spenningi eftir, at vit skjótt og effektivt kunnu skjálprógva, hvat UV1 koppingarevnið kann gera fyri okkara sjúklingar, leggur fyrisitingarstjórin í Ultimovacs afturat.